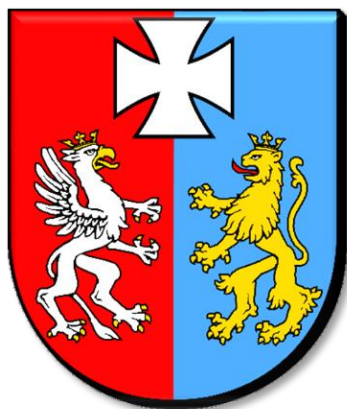

Departament Rozwoju Regionalnego

Prezentacja projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030 (RSI WP)

Rzeszów, sierpień 2021

I. Informacja ogólna

Dokument opracowywany jest, jako **program rozwoju** służący realizacji celów *Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030*. RSI WP stanowi jej uszczegółowienie w zakresie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, a także zagadnień związanych z kształceniem kadr na potrzeby gospodarki.

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030 (RSI WP) jest **opracowywana w wyjątkowym czasie, w którym niezwykle utrudnione są próby wyznaczania przyszłych stanów gospodarki**. Wystąpienie pandemii COVID-19 w większości sektorów gospodarki wywołało zmiany, których efekty mogą być odczuwalne jeszcze przez wiele lat. Wymusza to **zaprojektowanie działań, mających na celu eliminowanie lub niwelowanie negatywnych skutków epidemii. Konieczne jest również przygotowanie dopasowanych instrumentów wsparcia dla poszczególnych sektorów gospodarki. Jednocześnie** przedsiębiorstwa muszą być otwarte i elastycznie reagować na zmiany sytuacji i dostosowywać się do zmiennych warunków co jest również czynnikiem wzmacniającym ich konkurencyjność oraz umożliwiającym budowanie odporności przedsiębiorstwa na potencjalne kryzysy.

Projekt Strategii powstawał przy zastosowaniu **modelu ekspercko-partycypacyjnego**, z zaangażowaniem ekspertów zewnętrznych oraz przedsiębiorców, jednostek naukowo-badawczych, samorządów, instytucji otoczenia biznesu oraz innych podmiotów systemu innowacji. W okresie od 17 czerwca do 2 lipca br. odbyło się 9 spotkań, w których łącznie wzięło udział ok. 380 interesariuszy.

Do przygotowywania części kierunkowej projektu Strategii korzystano z pomocy regionalnych ekspertów, którzy zweryfikowali wskazane obszary wsparcia oraz technologie kluczowe dla rozwoju branży. Włączenie tak szerokiego grona interesariuszy pozwoliło na przygotowanie projektu dokumentu odpowiadającego na potrzeby regionalnej gospodarki.

Następnie, w dniu 26 lipca br. projekt Strategii został przedstawiony na posiedzeniu Podkarpackiej Rady Innowacyjności, która **jednomyślnie podjęła uchwałę o zarekomendowaniu Zarządowi Województwa przyjęcia projektu RSI WP**.

RSI WP stanowi kontynuację **dotychczas obowiązujących Regionalnych Strategii Innowacji**. Jest ona narzędziem Zarządu Województwa do **oddziaływania na sferę gospodarki regionu** (uwzględniać będzie instrumenty zaplanowane w programie Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 oraz krajowych programach, a także instrumenty zwrotne). **Ze względu na szerszy niż dotychczas zakres, w tym przede wszystkim uwzględnienie zagadnień związanych z rynkiem pracy, opierać się będzie głównie na dwóch funduszach: EFRR i EFS.**

II. RSI WP jako wypełnienie warunku podstawowego dla CP1

RSI WP będzie dokumentem zawierającym odniesienie do warunku podstawowego dla Celu Polityki 1 „Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej”, którym jest „Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji” (*Good governance of national or regional smart specialisation strategy*).

Od wypełnienia tego warunku Komisja Europejska uzależniła możliwość uruchomienia środków na badania i rozwój, wsparcie przedsiębiorczości i cyfryzację w ramach nowych programów operacyjnych, w tym programu **Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027**.

W ramach warunku podstawowego dla CP 1 konieczne jest spełnienie **7 kryteriów**:

1. Aktualna analiza problemów i przeszkód w dyfuzji innowacji, w tym cyfryzacji.
2. Istnienie kompetentnej regionalnej lub krajowej instytucji lub ciała odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji.
3. Narzędzia monitoringu i ewaluacji pozwalające na mierzenie postępu w osiągnięciu celów strategii.
4. Efektywne funkcjonowanie procesu przedsiębiorczego odkrywania.
5. Działania niezbędne do poprawy krajowych i regionalnych systemów badań i innowacji.
6. Działania wspierające transformację przemysłową.
7. Instrumenty współpracy międzynarodowej.

Warunek podstawowy musi być spełniany przez cały okres programowania.

III. Koncepcja RSI WP

Strategia RSI WP została skonstruowana w następującym układzie:

- Przesłanki podjęcia prac nad RSI WP na lata 2021-2030,
- Diagnoza stanu systemu innowacji,
- Wąskie gardła dyfuzji innowacji i cyfryzacji,
- Analiza SWOT,
- Inteligentne specjalizacje Podkarpacia – identyfikacja i wypełnienie kryteriów przez IS, opis specjalizacji i obszary wsparcia, kluczowe technologie i procesy,
- Wizja, misja i cele strategiczne RSI WP,
- Zarządzanie systemem innowacji w województwie podkarpackim,
- System monitorowania i ramy finansowe RSI WP.

III.1. Układ celów RSI WP

RSI WP skupiać się będzie nie tylko na wsparciu innowacyjności, ale również budowaniu konkurencyjności branż, w których niekiedy trudno zidentyfikować działania innowacyjne, a które mają znaczenie dla rozwoju województwa. Odpowiadając na potrzeby przedsiębiorców w zakresie zwiększenia dostępności kadr odpowiadających na potrzeby rynku pracy, projekt RSI WP uwzględnia również zagadnienia związane z kształceniem oraz podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji obecnych i przyszłych pracowników.

W Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030 **głównym celem jest transformacja systemu gospodarczego województwa podkarpackiego w kierunku gospodarki konkurencyjnej, opartej na wiedzy i wykorzystaniu nowoczesnych technologii uwzględniającej aspiracje przedsiębiorców, społeczeństwa oraz globalne trendy rozwoju**

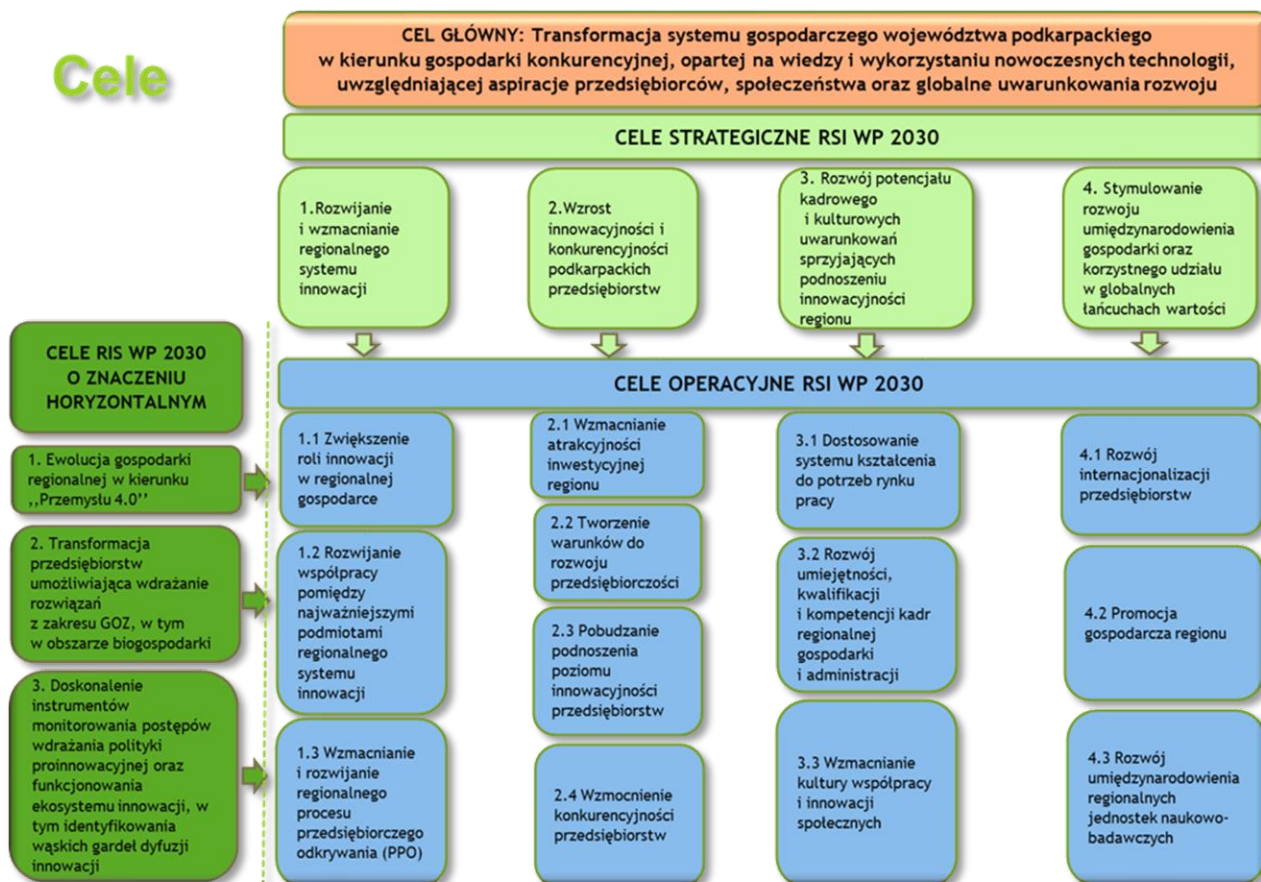
Wskazano cztery cele strategiczne:

- **Cel strategiczny 1: Rozwijanie i wzmocnianie regionalnego systemu innowacji**
- Polegające na wzmocnienie współpracy i aktywności Uczelni wyższych, ośrodków innowacyjnych oraz badawczo-rozwojowych, instytucji otoczenia biznesu, klastrów na rzecz transferu wiedzy i technologii oraz ochrony własności przemysłowej.
- **Cel strategiczny 2: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności podkarpackich przedsiębiorstw** - w jego ramach prowadzone będą działania związane z procesem przyciągania inwestorów do regionu i rozwijania stref koncentracji działalności gospodarczej, a także podnoszeniem poziomu przedsiębiorczości regionu i wspieraniem dalszego rozwoju firm z sektora MŚP, w tym działalności badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach i wdrażaniu jej wyników również w sektorach „tradycyjnych”, w których prowadzenie działalności innowacyjnej jest mocno ograniczone.
- **Cel strategiczny 3: Rozwój potencjału kadrowego i kultury sprzyjającej podnoszeniu innowacyjności regionu**- Obejmuje działania związane z analizą zapotrzebowania w zakresie kształcenia kadr zgłaszanych przez przedsiębiorców oraz współpracy w obszarze przygotowania odpowiedniej oferty edukacyjnej, a także na wzmocnianiu procesu kształcenia się przez całe życie. Zaplanowane zostały również działania związane z popularyzacją wiedzy, innowacyjności i przedsiębiorczości w społeczeństwie, w tym przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży.

- **Cel strategiczny 4: Stymulowanie rozwoju umiędzynarodowienia gospodarki oraz korzystnego udziału w globalnych łańcuchach wartości** - skupiać się będzie na działaniach związanych ze wspieraniem rozwoju eksportu podkarpackich przedsiębiorstw i ich włączania w międzynarodowe łańcuchy dostaw oraz z promowaniem regionalnych przedsiębiorstw i ich działalności na arenie międzynarodowej.

Dodatkowo w Strategii wskazane zostały również trzy cele horyzontalne wynikające ze współczesnych globalnych wyzwań jak

- **Cel horyzontalny 1: Ewolucja gospodarki regionalnej w kierunku „Przemysłu 4.0”**, w tym w szczególności w obszarze cyfryzacji.
- **Cel horyzontalny 2: Transformacja przedsiębiorstw umożliwiająca wdrażanie rozwiązań z zakresu GOZ,**
- **Cel horyzontalny 3: Doskonalenie instrumentów wdrażania polityki proinnowacyjnej oraz funkcjonowania regionalnego ekosystemu innowacji, w tym identyfikowania wąskich gardeł dyfuzji innowacji** - koncentrować się będzie na diagnozowaniu regionalnego systemu innowacji oraz rozwoju poszczególnych branż tworzących inteligentne specjalizacje, a także identyfikowaniu sektorów mających potencjał do stania się kolejnymi specjalizacjami.

III.2. Układ specjalizacji RSI WP

W Strategii zidentyfikowane i opisane zostały regionalne inteligentne specjalizacje: **Lotnictwo i kosmonautyka, Motoryzacja, Informacja i telekomunikacja oraz Jakość życia**. W zasadzie stanowić to będzie kontynuację dotychczasowego układu inteligentnych specjalizacji, z niewielką, niezbędną korektą, która nastąpiła w obszarze „Jakości Życia”.

IS Lotnictwo i kosmonautyka

Lotnictwo stanowić będzie ogół zagadnień (technicznych, technologicznych, organizacyjnych, marketingowych, procesowych, itd.) związanych z wszelkiego rodzaju statkami powietrznymi (w tym bezzałogowymi), produkowanymi zarówno dla celów cywilnych, jak i militarnych. Obszar ten obejmuje również budowę, modernizację oraz utrzymanie obiektów infrastruktury przemysłu lotniczego, jak również innych obiektów bezpośrednio związanych z działalnością transportu lotniczego. Lotnictwo tworzy również produkcja paliw na potrzeby tej branży, zwłaszcza paliw alternatywnych, jak również działalność badawczo-naukowa realizowana na potrzeby rozwoju tego sektora.

Kosmonautyka natomiast będzie rozumiana jako zespół działań związanych z produkcją urządzeń kosmicznych w tym m.in. satelitów oraz opracowywaniem i wdrażaniem systemów ich wznoszenia w przestrzeń kosmiczną oraz działań mających na celu wykorzystywanie danych pozyskanych za pomocą tych urządzeń, w tym świadczenie usług z wykorzystaniem tych danych. Do tego obszaru zalicza się również działalność badawczo-naukową prowadzoną w zakresie kosmonautyki.

IS Motoryzacja

Motoryzacja jest szeroko rozumianą działalnością związaną z produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, w tym środków transportu o nowoczesnym ekologicznym napędzie, a także wytwarzania ich komponentów i produktów tworzonych na potrzeby tego sektora. Specjalizację tworzy również działalność badawczo-naukowa realizowana na potrzeby branży.

IS ICT

Technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT) stanowią grupę technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej. Sektor ICT obejmuje przedsiębiorstwa podejmujące działalność w zakresie produkcji towarów i usług umożliwiającą elektroniczne rejestrowanie, przetwarzanie,

przesyłanie, odtwarzanie lub wyświetlanie informacji. Obszar specjalizacji tworzy również działalność badawczo-naukowa prowadzona na potrzeby branży ICT.

IS Jakość życia

W stosunku do poprzednio obowiązującej RSI WP 2014-2020, IS **Jakość życia** została zmodyfikowana, a jej aktualnymi filarami (podspecjalizacjami) będą obszary:

- Turystyka zrównowazona,
- Żywność wysokiej jakości,
- Usługi i produkty medyczne oraz wzmacniające kondycję,
- Energia przyjazna środowisku.

Filary te **nie są obecnie na tyle silne, by można je było wyodrębnić jako osobne inteligentne specjalizacje**, ale **występują pomiędzy nimi istotne powiązania**, dzięki czemu obszary te będą wpływać wzajemnie na swój rozwój, a tym samym umożliwią wzmocnienie całej specjalizacji.

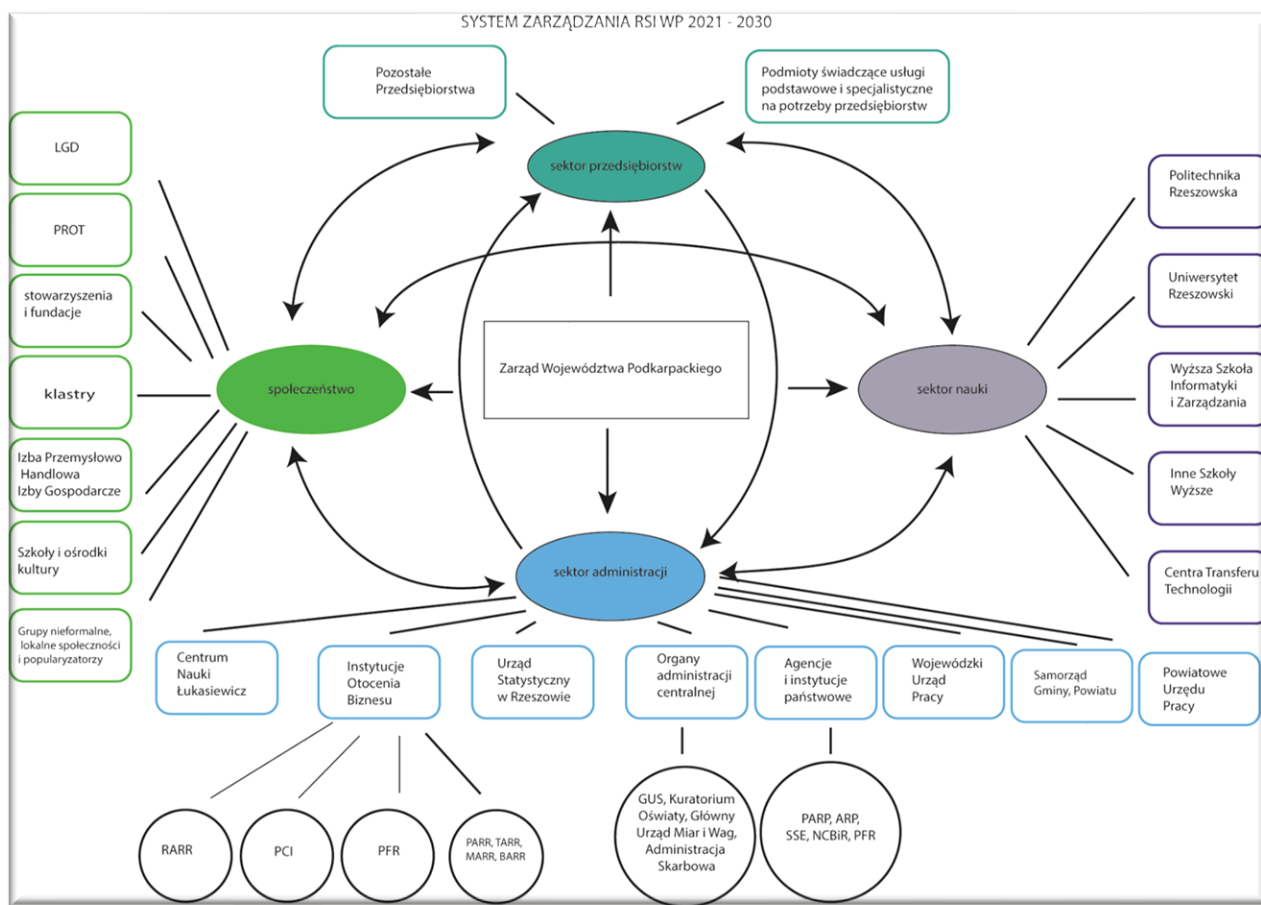
Jakość życia jest to więc kompleks wzajemnie powiązanych sektorów, których produkty i/lub usługi służyć będą zaspokajaniu potrzeb w zakresie poprawy jakości życia

społeczeństwa, w tym w szczególności w obszarze wzmocnienia zdrowia i kondycji organizmu. Powyższy zbiór działań obejmujący turystykę zrównoważoną, żywność wysokiej jakości, usługi i produkty medyczne oraz wzmocniające kondycję, jak również energię przyjazną środowisku umożliwi zrównoważony rozwój województwa podkarpackiego.

III.3. System realizacji i zarządzania RSI WP

Do efektywnej realizacji Strategii i osiągnięcia wszystkich jej celów niezbędne jest zaangażowanie i aktywna współpraca elementów **pozwórnej helisy**: sektora przedsiębiorstw, nauki, administracji i społeczeństwa obywatelskiego.

Opracowana została **matryca powiązania podmiotów tworzących regionalny system innowacji z działaniami realizacyjnymi** zidentyfikowanymi dla poszczególnych celów Strategii. Ten **system innowacji województwa podkarpackiego tworzyć będą przedstawiciele: biznesu, nauki, IOB, klastrów, stowarzyszeń oraz administracji. Koordynatorem** funkcjonowania systemu **będzie Zarząd Województwa**, realizujący zadania w tym zakresie za pośrednictwem departamentów UMWP.

III.4. Ramy finansowe RSI WP

Na obecnym etapie programowania perspektywy finansowej 2021-2027 precyzyjne określenie wszystkich możliwych źródeł finansowania, jak również alokacji, która może zostać przeznaczona na działania zapisane w RSI WP nie jest jeszcze możliwe.

Projekt Umowy Partnerstwa zawiera wstępną alokację środków przeznaczonych na poszczególne cele polityki spójności. Na realizację CP1 przewidziana została kwota 11 784 mln euro, natomiast na CP4 (Europa o silniejszym wymiarze społecznym) 3299 mln euro (alokacje na poziomie krajowym).

Głównym źródłem finansowania działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii będzie program Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027.

Potencjalnymi źródłami finansowania będą również programy krajowe i międzyregionalne: Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW), Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS), Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC), Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS), Krajowy Plan Odbudowy, regionalne finansowe instrumenty zwrotne oraz programy europejskie: Horyzont i Clean Sky 2.

Cele operacyjne	Źródła finansowania										Inne potencjalne źródła finansowania
	Fundusze Europejskie dla Podkarpacia	FENG	FEPW	FEnIKS	FERC	FERS	KPO	Regionalne instrumenty zwrotne	Horyzont Europa 2021-2027	Clean Sky 2	
1.1 Zwiększenie roli innowacji w regionalnej gospodarce	X	X					X		X		X
1.2 Rozwijanie współpracy pomiędzy najważniejszymi podmiotami regionalnego systemu innowacji	X	X					X			X	X
1.3 Wzmacnianie i rozwijanie regionalnego procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO)	X										X
2.1 Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej regionu							X				X
2.2 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości			X								X
2.3 Pobudzanie podnoszenia poziomu innowacyjności przedsiębiorstw	X	X	X					X		X	X
2.4 Wzmacnianie konkurencyjności przedsiębiorstw	X	X	X				X	X		X	X
3.1 Dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy	X					X					X
3.2 Rozwój umiejętności, kwalifikacji i kompetencji kadr regionalnej gospodarki i administracji	X	X				X	X	X			X
3.3 Wzmacnianie kultury współpracy i innowacji społecznych			X			X	X				X
4.1 Rozwój internacjonalizacji przedsiębiorstw	X	X						X		X	X
4.2 Promocja gospodarcza regionu	X	X									X
4.3 Rozwój umiędzynarodowienia regionalnych jednostek naukowo-badawczych		X							X		X
Cel horyzontalny 1: Ewolucja gospodarki regionalnej w kierunku „Przemysłu 4.0”	X	X	X		X		X	X	X		X
Cel horyzontalny 2: Transformacja przedsiębiorstw umożliwiająca wdrażanie rozwiązań z zakresu GOZ, w tym w obszarze biogospodarki	X	X	X	X			X	X	X		X
Cel horyzontalny 3: Doskonalenie instrumentów monitorowania postępów wdrażania polityki proinnowacyjnej oraz funkcjonowania regionalnego ekosystemu innowacji, w tym identyfikowania wąskich gardeł dyfuzji innowacji	X										

W sierpniu br. zostanie zlecone wykonanie ekspertyzy pn. „Ramy finansowe Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030”.

Wyniki umożliwią uzupełnienie i doprecyzowanie ostatecznego kształtu finansowania celów RSI WP.

IV. Konsultacje społeczne RSI WP

W dniu 3 sierpnia 2021 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjął i skierował do ustawowych konsultacji społecznych projekt „Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2021-2030” (RSI WP).

Konsultacje RSI WP prowadzone będą w okresie od 5 sierpnia do 20 września na terenie całego województwa. Informacje na temat planowanych konferencji konsultacyjnych publikowane będą na stronie www.rsi.podkarpackie.pl.

Harmonogram konsultacji społecznych projektu RSI WP 2021-2030

Lp.	Obszar	Data i miejscowość
1.	Spotkanie inauguracyjne rozpoczynające proces konsultacji	Rzeszów Termin 5 sierpnia
2.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego żywności wysokiej jakości	Dębica 18 sierpnia
3.	Konsultacje społeczne projektu RSI	Stalowa Wola 20 sierpnia
4.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego motoryzacji	Tarnobrzeg 23 sierpnia
5.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego energii przyjaznej środowisku	Rzeszów 24 sierpnia
6.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego ICT	Rzeszów 26 sierpnia
7.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego usług i produktów medycznych oraz wzmacniających kondycję	Rzeszów 31 sierpnia
8.	Konsultacje społeczne projektu RSI	Krosno 2 września
9.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego lotnictwa i kosmonautyki	Mielec 6 września
10.	Konsultacje społeczne projektu RSI ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego turystyki zrównoważonej	Ustrzyki Dolne 10 września
11.	Konsultacje społeczne projektu RSI	Sanok 13 września
12.	Konsultacje społeczne projektu RSI	Przemyśl 15 września

Zgłaszanie uwag do powyższego dokumentu odbywa się poprzez formularz dostępny pod linkiem: (<https://formularze.podkarpackie.pl/index.php/formularz-zglaszania-uwag-rsi>). Termin do zgłaszania uwag upływa 20 września 2021 r.

Projekt Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego 2021-2030- formularz zgłaszania uwag

(*) - pole obowiązkowe

Imię i nazwisko/nazwa organizacji (*)	<input type="text"/>
Rodzaj podmiotu/organizacji (*)	<input type="text" value="v"/> Rozwiń, aby wybrać
E-mail (*)	<input type="text"/>
Telefon	<input type="text"/>
Powiat	<input type="text" value="v"/> Rozwiń, aby wybrać
Gmina	<input type="text" value="v"/> Rozwiń, aby wybrać
Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (w tym nr strony)	<input type="text" value="wyczyść to pole i wpisz nr stron"/> (pojedyncza strona format np.17, ciągły zakres stron format: np. 1-5)
Treść uwagi (propozycja zapisu) (*)	<input type="text" value="Brak uwag."/> 10/500 [limit znaków: 500]
Uzasadnienie uwagi (*)	<input type="text" value="Brak uzasadnienia."/> 18/500

Konsultacje społeczne projektu dokumentu będą miały decydujący wpływ na ostateczny kształt zapisów „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030”.

* Projekt dokumentu pn. „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2021-2030” stanowi załącznik do niniejszej prezentacji